

Prof. Jakub Lewicki

Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków
ul. Nowy Świat 18/20
00-373 Warszawa

**ODDZIAŁ
WARSZAWSKI**

**STOWARZYSZENIA
ARCHITEKTÓW
POLSKICH**

00-366 WARSZAWA
FOKSAL 2

tel. (22) 826 74 39
<http://sarp.warszawa.pl>
biuro@sarp.warszawa.pl

Szanowny Panie Profesorze,

Oddział Warszawski Stowarzyszenia Architektów Polskich apeluje do Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o podjęcie stanowczych i pilnych kroków w celu zabezpieczenia przed wyburzeniem Kina Atlantic - historycznego obiektu wpisanego w chroniony układ urbanistyczny ul. Chmielnej i Ściany Wschodniej.

W ostatnich latach nastąpiła likwidacja kilku kultowych kin warszawskich takich jak: Syrena, Sawa, 1 Maj, Wars czy Femina. Przedmiotowy znamienity i ważny obiekt na kulturalnej mapie stolicy również może zniknąć. Niepokoją nas doniesienia prasowe dotyczące wydanej decyzji o warunkach zabudowy, która powinna być uzgodniona z Mazowieckim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, zezwalająca na budowę w tym miejscu pięciokondygnacyjnego biurowca z funkcją kina w podziemiach. Budzi to uzasadnione obawy czy istniejący budynek kina zostanie zachowany.

Współczesne zaniedbania powodują, że elewacja kina zatraciła dawne walory architektoniczne. Przykład znajdującego się w bezpośrednim sąsiedztwie Warszawskiego Pawilonu Architektury ZODIAK oddanego do użytkowania w 1968 roku, a więc w okresie kiedy najstarsze kino Warszawy podlegało gruntowej przebudowie, pokazuje jak w prawidłowy sposób przywrócić do życia budynki stanowiące o tożsamości miasta. ZODIAK, będący pierwotnie barem szybkiej obsługi i letnią kawiarnią powrócił odmieniony na mapę Warszawy w 2018 roku. Pieczołowicie odtworzony na bazie zwycięskiego projektu wyłonionego w ramach konkursu architektonicznego SARP został przywrócony mieszkańcom stolicy. Obiekt zdobył w 2019 roku Nagrodę Architektoniczną Prezydenta m.st. Warszawy w plebiscyście publiczności na najbardziej ulubiony obiekt Stolicy, Nagrodę Roku SARP 2018 w kategorii rewitalizacja oraz był laureatem VIII edycji Nagrody Architektonicznej Polityki.

Wiosną bieżącego roku otwarta została w WPA ZODIAK wystawa „Przekrój kino!” prezentująca architekturę kin warszawskich. Oddział Warszawski SARP jest jej współorganizatorem. Prezentujemy fragment cytatu dotyczącego ciągłości tradycji obiektu kina Atlantic, w tej części miasta, świetnej architektury przedwojennej, późniejszych przebudów w latach 60-tych z poszanowaniem elementów najbardziej wartościowych:

„...O Atlanticu od razu mówiono: najpiękniejsze! A wszystko za sprawą unikalnego jak na owe czasy wnętrza. Foyer, bufet oraz klatkę schodową zdobyły najmodniejsze meble i detale z giętych chromowanych rur.

Za ekranem zamontowano głośniki, a sufit po raz pierwszy w Polsce został obłożony specjalistycznymi panelami akustycznymi.

Za projekt wpasowanego w podwórze kamienicy kina odpowiadał Jerzy Sosnkowski i Juliusz Żórawski. Dla Żórawskiego była to pierwsza realizacja i ważny punkt w przyszłej karierze. Dla obu z pewnością niezwykle doświadczenie, bo czas dla architektury też był niezwykle.

- Wszystko jest pod kątem kinematografii projektowane i wykonane i na tym polega wartość tego gmachu. Dziesiąta muza jest sztuką nową, można nie mieć w stosunku do niej żadnych skrupułów, dyktowanych koniecznością zachowania tradycji, dzięki temu

jest ona najlepszą klientką nowoczesnego architekta, a kinematograf jest ideałem nowoczesnego tematu do projektowania - w 1930 r. na łamach czasopisma „Architektura i Budownictwo”. /Stanisław Marzyński/

W 1944 r. kamienica przy Chmielnej spłonęła. Kino nie uległo większym zniszczeniom, co pozwoliło powrócić do regularnych projekcji już w drugiej połowie września 1945 r. Co więcej, zmiany w układzie ulicy umożliwiły rozbudowę kina.

W 1960 r. Atlantic wzbogacony został m.in. o modernistyczną fasadę z efektownym neonem.

W budynku powstała także studyjna sala kina Non-Stop, do której prowadziło oddzielne wejście. Filmy wyświetlane były tam bez przerwy, a na seans można było przyjść w dowolnej chwili. Architektami przebudowy byli Mieczysław Jeliński i Stefania Wielądek. Po kolejnych trzech dekadach znów przeszedł czas na zmiany. Pod tradycyjnymi kinami zaczął na dobre trząść się grunt. Tu również decyzje trzeba podejmować szybko! Atlanticowi się udało. Nie tyle przetrwał, co powitał XXI wiek w nowym wcieleniu - jako czterosalowy minipleks. I tak działa do dziś...”

źródło: „Przekrój kino!” Wystawa o architekturze kin warszawskich /Warszawski Pawilon Architektury ZODIAK/

Celem Oddziału Warszawskiego Stowarzyszenia Architektów Polskich jest współdziałanie w kreowaniu nowoczesnego oblicza Warszawy i regionu, jego kultury, cywilizacji i społeczeństwa obywatelskiego, z zachowaniem podstawowego założenia - szacunku dla naszej ponad tysiącletniej historii.

Oddział Warszawski Stowarzyszenia Architektów Polskich stoi na stanowisku ochrony ważnych dla miasta ikon stanowiących o jego historycznej tożsamości. Jednocześnie pragniemy zwrócić uwagę na istotną rolę procesu przygotowania inwestycji z poszanowaniem kontekstu kulturowego i przestrzennego.

Z poważaniem,

prezes Oddziału Warszawskiego
Stowarzyszenia Architektów Polskich
Marta Sękułska-Wrońska

wiceprezes ds. komunikacji Oddziału Warszawskiego
Stowarzyszenia Architektów Polskich
Marcin Grzyb

Do wiadomości:

Adam Struzik/ Marszałek Województwa Mazowieckiego/ Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa

Rafał Trzaskowski/ Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy/ Urząd m.st. Warszawy, Plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa

Michał Krasucki/ Stołeczny Konserwator Zabytków/ Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków Urzędu m.st. Warszawy, ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa

Bolesław Stelmach/ Dyrektor Instytutu/ Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki, ul. Foksal 4, 00-366 Warszawa

Bartosz Skaldawski/ Dyrektor Instytutu/ Narodowy Instytut Dziedzictwa, ul. Mikołaja Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa

Jacek Bromski/ Prezes Stowarzyszenia/ Stowarzyszenie Filmowców Polskich, ul. Pańska 85, 00-834 Warszawa